

Politica de protecție a copilului, tânărului și adultului în cercetășie Safe from Harm România

Politica a fost elaborată de:

Carmen Sicoe
Laura Muntean
Alexandra Roșioară
Alexandra Ilieș
Carmen Ciobanu
Roxana Crăciun
Mihai Tudosie

Colaborare:

Elena Lupoaea-Petrea
Andreeas Novacovici
Diana Slabu

Corectură:

Florina Pauleti
Ioana Ianuș
Marius Oancea

Proiect finanțat de Anefore Luxemburg, prin programul Erasmus+.

I. Introducere	
I.1 Context general	4
I.2 Poziția organizației	4
I.3 Scop	6
I.4 Obiectivele politicii	6
I.5 Glosar de termeni	7
II. Egalitate și echitate	
II.1 Principii de egalitate și echitate	8
II.2 Facilitarea relațiilor interpersonale corecte, bazate pe încredere și respect reciproc (cu copii, cu ceilalți lideri/voluntari adulți)	9
III. Structura ONCR pentru Protecția și Siguranța copilului, tânărului și adultului în activitățile cercetășești (Structura SfH)	11
IV. Protecția copilului, tânărului și adultului în evenimente	11
IV.1 Siguranța în programe și Protecția copilului, Tânărului și adultului	
IV.2 Adulții și Protecția Copilului și Tânărului	
IV.3 Tipuri de abuz	12
a. Abuz emoțional	
b. Abuz fizic	
c. Neglijența	
d. Abuz online	
e. Abuz sexual	
f. Abuz bullying	
IV.4 Securitate Medicală	
a. Siguranța medicală	
b. Siguranța în timp de epidemie sau pandemie	
V. Protecția copilului, tânărului și adultului în evenimente	14
V.1 Prevenirea riscurilor în evenimente	15
1. Ne asigurăm că există un mediu sigur indiferent de eveniment	
2. Poziția de încredere	
3. Managementul riscului	
4. Raportarea cazurilor (Whistle Blowing)	
5. Crearea unui spațiu pentru programul Listening Ear - Urechea Ascultătoare	
V.2 Definirea standardului minim obligatoriu de siguranță pentru orice activitate cercetășească	16

1. Cerințe minime pentru activități
2. Ce înseamnă echipament minim de siguranță ?
3. Cerințele minime individuale pentru participarea minorilor în activități

V.3 Activități cercetășești speciale 18

V.4 Activități cercetășești internaționale 18

VI. Asigurarea exprimării consimțământului informat privind participarea copilului, tânărului și adultului la activitățile cercetășești 18

- VI.1 Condiții privind exprimarea consimțământului 19
- VI.2 Respectare GDPR 19
- VI.3 Codul de conduită 20

VII. Asigurarea unui proces sistemic și consecvent de selectarea, formare și asistență a adulților care intră în organizație 20

VIII. Respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare în România care reglementează protejarea copilului, tânărului și voluntarilor din organizație 21

IX. Resurse combatere abuz 22

X. Referințe 22

I. Introducere

Protecția copiilor, tinerilor și adulților este responsabilitatea tuturor. Considerăm că avem o datorie fundamentală de a proteja toți beneficiarii implicați în activitatea noastră, fie că sunt cercetași sau nu, față de abuzurile de orice fel. Realizăm acest lucru prin alinierea la legislația în domeniu, cât și prin aderarea la Convenția Națiunilor Unite cu privire la Protecția Copilului (UNCRC) - 1989 ce reprezintă cadrul legal internațional în ceea ce privește drepturile copiilor și tinerilor.

Organizația Națională Cercetașii României este hotărâtă să creeze și să mențină un mediu de îngrijire și de protecție care să-i promoveze valorile centrale și care să prevină problema abuzului și exploatarea copilului și tânărului. Depunem eforturi pentru existența unor mecanisme de conștientizare, prevenire, încurajare a raportării și ușurarea procedurilor de răspuns în cazurile de abuz.

Credem cu tărie că implementarea sistematică a acestei politici reprezintă cea mai bună modalitate de a asigura protecția necesară beneficiarilor, protecție pe care de altfel sunt îndreptățiți să o primească.

I.1 Context general

Copiii, tinerii și adulții reprezintă o prioritate pentru Organizația Națională Cercetașii României, iar pentru acest lucru, facem tot posibilul ca toată lumea să se simtă în siguranță. Deși suntem o organizație diversă, în care fiecare centru local își aduce contribuția particularizată în materie de activități desfășurate cu copiii, atunci când vine vorba de siguranța în activități, trebuie să respectăm toți aceleași reguli și proceduri.

I.2 Poziția organizației

Ne propunem ca această politică să fie aplicată uniform la toate nivelurile organizației, **să asigure un mediu sigur pentru copii, tineri și adulți în absolut toate activitățile în care cercetașii sunt implicați.**

Această politică este comprehensivă și ușor de aplicat, formalizează bunele practici pe care le avem în prezent și pune la punct procesele necesare pentru a avea o organizație orientată spre siguranță, ca element definitoriu al întregii activități cercetășești.

Se propun mijloace care să definească, din punct de vedere al siguranței, minimul necesar referitor la (1) activități și (2) la participanți, adulți, copii și tineri.

Politica definește criteriile necesare pentru ca un adult să poată organiza evenimente cu copii/tineri. Prin prezenta politică, Organizația prezintă toleranță zero în ceea ce privește orice formă de abuz.

De asemenea, politica evidențiază următoarele aspecte:

- Obiectivul politicii Safe from Harm este acela de a asigura un spațiu sigur pentru toți cei implicați în programul cercetășesc, care include
 - nevoia de acțiune corectă și la timp în situații de urgență pentru indivizi și pentru grup, indiferent unde au loc;
 - nevoia de raportare imediată a oricărui abuz la care este supus un cercetaș sau o altă persoană, cu precădere în timpul desfășurării acțiunilor cercetășești, indiferent de identitatea agresorului;
 - înțelegerea de către toate persoanele implicate în activități despre ce este și ce nu este un abuz;
 - reacția rapidă și echilibrată în urma oricăror suspiciuni de abuz.
- Principiile pe care le urmărim în noul program educațional cu privire la independența tinerilor și implicarea liderilor în contextul lor ¹;
- Înțelegerea faptului că prin creșterea numărului de actori cu responsabilitate la o acțiune cercetășească riscurile pot fi reduse, dar niciodată eliminate;
- Aplicarea principiului "**Never Alone**" (**Niciodată Singuri**) **în toate activitățile care implică cercetași (membrii asociației)**. Prin acesta, toate activitățile care implică cercetași trebuie să asigure minimul două persoane care să creeze un spațiu sigur pentru participanții la activitate. Condițiile pe care aceste persoane trebuie să le îndeplinească precum și modul de aplicare a principiului în diferite situații este stabilit prin procedură.

Stabilirea numărului minim de adulți

Numărul minim de persoane definit de această politică pentru aplicarea principiului **niciodată singuri** (1, 2 sau 3, în funcție de situație) este un minim absolut și nu poate fi modificat prin scădere de nicio altă prevedere a regulamentului sau prin proceduri, dar poate fi modificat prin **creștere** (spre exemplu pentru definirea numărului minim de adulți raportat la numărul de cercetași pentru organizarea unui eveniment).

Politica definește roluri și termene limită clare, care sunt acțiunile care trebuie întreprinse și de către cine, în cazul unei suspiciuni de abuz de orice fel.

Politica include o propunere de înființare a poziției de persoană responsabilă Safe from Harm – atât la nivel local, cât și la nivel național, și trasează modul de organizare a acestei rețele de persoane.

Politica pentru protecția copilului, tânărului și adultului include o componentă prin care să se asigure că atât copiii și tinerii, cât și liderii sunt informați și știu să o folosească în toate situațiile care se impun. Astfel, copiii, tinerii și adulții trebuie să știe în orice moment, în orice activitate – indiferent că sunt acasă sau în deplasare – în cazul în care se simt în pericol, sunt abuzați sau cred că un alt cercetaș este abuzat sau în pericol:

- La cine trebuie să apeleze;

¹ <https://consiliuldirector.scout.ro/2019/02/25/document-de-pozitie-revizuirea-programului-educationalrap/>

- Este dreptul fiecăruia de a sesiza/raporta orice încălcare a prezentei politici;
- Care sunt măsurile la care trebuie să se aștepte (protecție, încredere, colaborarea cu persoanele responsabile interne și externe);
- Pe ce canal pot / trebuie să vorbească.

Politica pentru protecția și siguranța copilului/tânărului și adultului în activitățile cercetășești include recomandări relevante pentru politica GDPR în ceea ce privește protecția copilului și a adultului.

I.3 Scop

Scopul politicii și a procedurilor sale aferente este de a reglementa modul de derulare a activității organizației astfel încât toți membrii organizației să fie protejați și să fie luate cele mai potrivite măsuri în direcția aceasta. În capitolele Referințe, Ghid de proceduri și în Anexe sunt prevăzute mai multe instrumente ajutătoare pentru diferitele situații pe care le putem întâlni în practică.

Politica s-a dorit a fi una completă, dar în contextul diverselor configurații și activități locale specifice desfășurate de ONCR este posibil să mai existe situații care nu au fost prevăzute sau să apară întrebări ce țin de implementarea politicii și procedurilor corespunzătoare într-o situație sau alta. În astfel de cazuri, contactați Responsabilul Safe from Harm, pentru sprijin și pentru a îi ajuta și pe responsabili să îmbunătățească și să actualizeze continuu procedurile, folosind feedback-ul din partea cercetașilor de la nivel local.

I.4 Obiectivele politicii:

Această politică își propune:

- Să prevină cazurile de abuz îndreptate împotriva copilului și reducerea numărului de incidente (copil/tânăr-copil/tânăr, adult-copil/tânăr, adult-adult) în cadrul programelor și activităților din fiecare centru local;
- Înțelegerea comună a siguranței și protecției copiilor, tinerilor pentru lideri/voluntari adulți în planificarea și desfășurarea activităților;
- Să ofere îndrumare membrilor pentru a lua atitudine și pentru a cunoaște procedurile ce trebuie aplicate în cazul în care există o suspiciune de abuz.
- Să informeze, după caz, copiii, angajații, liderii, voluntarii adulți, membrii Consiliului Director, familiile și partenerii (sponsorii, donatori, jurnaliști, autorități guvernamentale, etc.) cu privire la politica de protecție a copilului și a tânărului și a procedurilor legate de acestea (sensibilizare/conștientizare, prevenire, raportare, modalități de răspuns);
- Să încurajeze liderii direct implicați în desfășurarea de activități cu beneficiarii lor să își folosească abilitățile necesare pentru a contribui la dezvoltarea și protejarea fiecăruia în parte;
- Să asigure un mediu sigur de desfășurare a activității cercetășești pentru copii, tineri și adulți;
- Să asigure și să încurajeze o linie de comunicare deschisă, sigură și timpurie pentru a preveni abuzurile;

I.5 Glosar de termeni:

Copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, în condițiile legii.

Tânăr: În România, este considerată acea persoană cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani;

Voluntari adulți: scouteri, alumni, non cercetași, membri care contribuie sau participă în cadrul organizației la diferite activități;

Protecția Copilului/Tânărului/Adultului: Toate măsurile luate pentru a preveni și răspunde la abuz, neglijare, exploatare și alte forme de violență îndreptate împotriva copiilor/tinerilor și adulților.

Incident legat de protecția copilului/tânărului: Atunci când se pretinde, chiar și fără dovezi în acest sens, că un copil/tânăr sau adult a fost expus sau ar putea fi expus abuzului de orice fel.

Abuz asupra copilului, tânărului sau adultului - orice acțiune voluntară a unei persoane care se afla într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care este periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritate corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului.

Siguranța medicală: ansamblul de măsuri luate de echipa de organizare a unui eveniment cercetășesc ce privesc asigurarea stării de sănătate a participanților pe întreaga desfășurare a acestuia.

Mediu sigur: un spațiu fizic sau virtual(activități cercetășești), în care participanții pot dezvolta un sentiment de protecție.

Securitatea informației: păstrarea confidențialității, integrității și a disponibilității informației.

Integritate: este un concept care vorbește despre acțiuni consecvente, conform valorilor, metodelor și elementelor de măsură, precum și de raportare la principii și așteptări care pot fi verificate prin rezultate.

Confidențialitate - proprietatea ca informația să nu fie făcută disponibilă sau divulgată unor persoane, entități, sau procese neautorizate

Securitate: conjunctura în care ești protejat împotriva pericolelor și a pierderilor; se obține prin reducerea consecințelor adverse asociate cu acțiuni intenționate sau iraționale ale altora.

Egalitate: starea de a fi egal în drepturi, statut și oportunități

Echitate: furnizarea de niveluri variate de sprijin - pe baza nevoilor specifice - pentru a obține o mai mare echitate a tratamentului și a rezultatelor

Relații interpersonale: un caz particular al relațiilor sociale care reprezintă legături psihologice, conștiente, directe între oameni.

Listening Ear: oportunități de identificare, procesare și transmitere, după caz, a oricărei situații care este provocatoare pentru un participant pe parcursul evenimentului.

Codul de conduită: prevenirea abuzurilor de orice fel prin responsabilizare, urmând o serie de reguli de comportament obligatorii pentru toți membrii.

Consimțământ al persoanei vizate înseamnă orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a persoanei vizate prin care aceasta acceptă un contract, o acțiune, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc.

Date cu caracter personal: orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă („persoană vizată”) prin referire la un element de identificare specific, propriu identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale. Exemple de date personale: nume și prenume, CNP, adresă, serie și număr carte de identitate sau pașaport, e-mail privat, telefon, venit, date

biometrice, imagine, adresă IP, date de localizare, datele cardului bancar (pentru angajați), anumite tipuri de cookie-uri etc.

Datele cu caracter personal cu regim special: sunt date personale care se referă la date biometrice, date medicale, originea rasială sau etnică, convingerile politice sau religioase, date cu privire la fapte penale și contravenții. Acestea au un regim de prelucrare foarte strict.

Persoane vizate: membrii ONCR, care au semnat adeziunea personal sau prin terți, părinții membrilor minori, voluntarii, angajații, persoanele fizice care donează sau sponsorizează organizația, persoanele care se înscriu pentru newsletter sau pe Scout Shop, persoanele care vizitează pagina/paginile de facebook și website-ul.

Operator de date cu caracter personal: înseamnă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Prelucrare: înseamnă orice operațiune sau set de operațiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau asupra seturilor de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea de mijloace automatizate.

Încălcarea securității datelor cu caracter personal: înseamnă o încălcare a securității care duce, în mod accidental sau ilegal, la distrugerea, pierderea, modificarea, sau divulgarea neautorizată a datelor cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod, sau la accesul neautorizat la acestea.

II. Egalitate și echitate

Organizația Națională "Cercetașii României" respectă și prețuiește diversitatea membrilor săi și se angajează în crearea și menținerea unui mediu care nu discriminează, direct sau indirect, pe motiv de gen, status marital sau familial, orientare sexuală, credință, orientare politică, opinie, rasă sau origine etnică. De asemenea, membrii sunt tratați în cadrul organizației într-o manieră echitabilă.

Parteneriatul dintre Liderul adult și tânăr este un factor cheie în implementarea unei participări active a tânărului în societate.

Tinerii sunt încurajați să se implice în toate structurile cercetășești, atât cele locale cât și cele regionale sau naționale și internaționale fiind încurajați să își exprime părerile și să participe activ în procesul de luare al deciziilor.

Este conștientizat faptul că tinerii au nevoie de sprijin pentru a se putea implica și pentru a contribui pe deplin la funcționarea Organizației. Ei au nevoie pentru început de ajutor în înțelegerea unor structuri sau proceduri. ONCR consideră astfel că aceste practici nu vor contribui doar la dezvoltarea Organizației și a Viziunii acesteia, ci și la formarea unor membri activi în societate.

II.1 Principii de egalitate și echitate

- **Valori etnice și culturale.** ONCR încurajează și susține implicarea persoanelor din orice mediu de proveniență în Mișcarea Cercetășească. Acceptarea copiilor și tinerilor de orice etnie în grupurile de cercetași sunt contribuții pozitive la dezvoltarea societății românești.

- **Gen.** ONCR încurajează în toate structurile sale egalitatea de șanse, acceptare reciprocă, înțelegere și respect bazate pe parteneriat, responsabilizare și încurajare. Persoanele din cadrul organizației nu oferă tratament diferențiat, mai puțin favorabil, în baza unor criterii legate de gen, vârstă, naționalitate, rasă, caracteristici sau convingeri personale.
- **Lipsuri materiale.** ONCR este conștientă de costurile financiare asupra cercetașului sau familiei acestuia. Politica ONCR acceptă calitatea de membru a unei persoane chiar în baza lipsurilor materiale sau a imposibilității unui membru sau potențial membru să acopere costurile asociate cu participarea în Mișcarea Cercetășească.
- **Statut social.** ONCR încurajează și susține implicarea persoanelor cu orice statut social, fie că vorbim de persoane din familii cu un părinte, cu părinți divorțați, cu mai mulți frați, etc.

II. 2 Facilitarea relațiilor interpersonale corecte, bazate pe încredere și respect reciproc (cu copiii, cu ceilalți lideri)

Un obiectiv al Mișcării cercetășești este comunicarea deschisă de la o vârstă cât mai fragedă și se încurajează exprimarea liberă fără a fi judecat. Fiecare beneficiar al organizației învață să relaționeze deschis cu persoanele din jurul lor, să controleze emoțiile, să conștientizeze că fiecare acțiune poate avea urmări. Comunicarea cu persoanele din grup este eficientă și empatică.

Relațiile unui copil, tânăr sau adult cu grupurile din care ajunge să facă parte vor avea o influență deosebită asupra dezvoltării sale pe termen mediu și lung.

Tipuri de relații întâlnite în programele ONCR

a. Cercetaș – cercetaș (copil- copil, copil-tânăr, tânăr-tânăr)

Este important ca liderii să fie conștienți de responsabilitatea pe care o au, rolul lor este de a-i ajuta pe cercetași să dezvolte relații între ei.

Fiecare cercetaș are o experiență emoțională indiferent de vârstă. Din acest motiv este important fiecare lider să cunoască mediul din care provine și experiențele prin care a trecut pentru a reuși să creeze relații autentice. Relațiile din patrulă/ unitate/ centrul local trebuie să aibă la bază respectul, empatia, lucrul în echipă și ajutorul reciproc.

Atașamentul este unul diferit în funcție de fiecare etapă a vieții. Adolescenții descoperă sexualitatea, iar asta poate duce la o perioadă cu dificultăți de adaptare în comunitate. Liderul este alături de grup, aplanează conflictele, încurajează comunicarea deschisă și explică ce schimbări pot exista în viața lor.

b. Lider- cercetaș (lider-copil, lider-tânăr)

Liderul are o relație deschisă, de încredere cu fiecare cercetaș . Pentru a dezvolta o relație sănătoasă este important de la început să existe o discuție cu cercetașii din patrula/ unitatea sa.

Liderul are o relație deschisă, bazată pe încredere, iar relațiile personale, intime sunt total interzise.

c. Cercetaș – voluntar adult (copil-voluntar adult, tânăr-voluntar adult, lider-voluntar adult)

Voluntarii adulți pot fi la activități sau să susțină diferite ateliere în preajma liderilor pentru cercetași. Voluntarii adulți au o relație interpersonală (de cunoaștere) cu cercetașii implicați în diferite ateliere. Respectul reciproc și comunicarea deschisă sunt lucrurile care pot duce la un grup unit și atent pentru a facilita o activitate.

Relațiile personale, intime cu orice cercetaș sub 18 ani sunt interzise.

d. Lider - Lider

Statutul de lider poate fi dobândit de la 18 ani, dacă tânărul își dorește acest lucru, fără să adere la ramura de seniori. Indiferent de vârstă, relația dintre lideri este importantă și trebuie să fie bazată pe respect și înțelegere reciprocă. Orice interacțiune trebuie să plece de la premisa că experiența poate fi dobândită la orice vârstă în cadrul diferitelor poziții de conducere din cadrul organizației (lider de patrulă, lider de unitate, membru în Consiliul Centrului Local etc.) și că argumentele trebuie ascultate cu respect de ambele părți. Formulele de tipul „Eu știu mai bine pentru că am mai mulți ani ca tine”, bazate pe autoritatea conferită doar de senioritate, sunt ferm descurajate și nu reprezintă baza unei discuții constructive, purtată de pe poziții egale.

O importanță sporită trebuie acordată nuanțelor care pot defini relația dintre lideri, și, în special, riscurilor care pot rezulta din relații de tip Lider-Lider în care există roluri diferite de subordonare și, astfel, și poziții de autoritate.

Recunoaștem faptul că pot exista relații de putere între un lider Șef de unitate și un altul Șef de Centru Local, sau între un lider Șef de Centru Local și un altul membru în Consiliul Director etc., ale căror riscuri asociate nu țin neapărat de posibila diferență de vârstă dintre aceștia, ci de poziția de autoritate pe care cel aflat în poziția de coordonare o poate exercita asupra celui aflat în poziția de subordonare.

În aceste cazuri, se va avea grijă ca:

- sarcinile trasate să fie clare și în concordanță cu fișa postului;
- dialogul să fie bazat pe respect reciproc, fără ridicarea tonului, fără adresarea de comenzi și ordine și fără insulte, tachinări sau atribuiri de porecle;
- dialogul dintre lideri să nu se apropie în niciun moment de intimidări, umiliri, bullying;

- conduită liderilor să fie adecvată normelor trasate de Politica Safe from Harm și să nu depășească aceste limite.

III. Structura ONCR pentru Protecția și Siguranța copilului, tânărului și adultului în activitățile cercetășești (Structura SfH)

Structura SfH este cea structură din care fac parte responsabili SfH de la nivel local, responsabilii SfH regionali și echipa SfH de la nivel național. La nivel local, responsabilul SfH se asigură că întreaga comunitate de cercetași își desfășoară activitatea într-un mediu sigur. Atunci când cazurile de de la nivel local depășesc expertiza responsabilului local, acestea trec în evidența persoanei de la nivel regional, care formează o comisie de anchetă pentru soluționarea cazurilor.

La nivel național, Responsabilul Național de SfH propune o echipă de patru persoane care sunt aprobați mai apoi de către Consiliul Director. Această echipă este mandată de către Consiliul Director pentru 3 ani. La finalul fiecărui an, comisia de la nivel național redactează un raport de incidență a cazurilor pe zone la care se anexează recomandări și sugestii pentru centrele locale cu o incidență mare de cazuri.

IV. Protecția copilului, tânărului și adultului în evenimente

IV.1 Siguranța în programe și Protecția copilului, tânărului și adultului

În toate programele, ONCR caută să acționeze în interesul superior al membrilor și utilizează oportunitățile de a ajuta la îmbunătățirea siguranței acestora în sânul familiei și al comunității. Aceasta înseamnă includerea unor mecanisme de plângere și răspuns, luarea în considerare la momentul designului programelor a riscurilor și problemelor locale privind protecția copilului și tânărului și influențarea partenerilor pentru a deveni organizații mai sigure pentru grupul țintă.

IV.2 Adulții și Protecția Copilului și Tânărului

Toți adulții care lucrează cu copii și tineri trebuie să treacă printr-o formare specifică care să-i facă conștienți de rolul lor.

Este în responsabilitatea tuturor adulților să se asigure că:

- Întotdeauna au un comportament adecvat, respectă statutul și regulamentul organizației, regulile specifice ale fiecărui eveniment în parte
- Iau la cunoștință ghidul de conduită în securitatea și protecția tinerilor
- Urmează procedura de lucru privind suspiciunile sau abuzurile posibile
- Mențin o politică transparentă în ceea ce privește membrii Organizației și părinții/ tutorii legali ai tinerilor cu care lucrează, își asumă roluri în organizație pentru care au pregătirea necesară (formare internă sau competențe preexistente)

Voluntarii adulți trebuie:

- să fie conștienți de problemele pe care le poate cauza fenomenul de bullying

- să fie atent la semnele de abuz (emoțional, sexual, fizic etc.)
- să acționeze în conformitate cu politica organizației atunci când este cazul
- să încurajeze copiii, tinerii și adulții să se simtă confortabil în a evidenția atitudinile și comportamentele deviate
- să creeze un mediu sigur în care copiii și tinerii să poată discuta despre orice îngrijorare privind comportamentul propriu sau al celorlalți

În cazul în care voluntarii adulți nu respectă aceste reguli, organizația nu își asumă responsabilitatea pentru acțiunile lor.

IV.3 Tipuri de abuz

a. Abuz emoțional

Abuzul emoțional (denumit și abuz psihologic sau violență psihologică) se poate manifesta prin injurii, amenințări, intimidări, insulte, poreclire, izolare, ignorare, respingere, indiferență, folosirea de apelative sau etichetări denigratoare, etc. Amenințarea cu violența fizică este de asemenea un abuz psihologic. Violența fizică, verbală sau denigrarea îndreptată asupra altui membru al familiei precum și violența fizică asupra animalului de companie al victimei sau distrugerea obiectelor personale ale acestuia cu intenția de a îi crea acestuia o suferință, sunt și ele forme de manifestare a abuzului emoțional. În majoritatea cazurilor abuzul emoțional însoțește formele de abuz fizic. Victima simte că nu este iubit, apreciat sau respectat.

b. Abuz fizic

Abuzul fizic constă în vătămarea corporală a persoanei în cauză în cadrul interacțiunii, singulare sau repetate, cu o altă persoană, fiind un rezultat al unor acte intenționate care produc suferință victimei în prezent sau în viitor.

c. Neglijența

Prin neglijarea copilului/tânărului se înțelege omisiunea unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități, fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului (frazarea exactă a legii 272/2004). Neglijarea apare atunci când involuntar părinții, sau persoanele în grija cărora se află nu acordă îngrijirea, educația de care are nevoie copilul și pun astfel în pericol dezvoltarea acestuia pe unul sau mai multe din planurile menționate anterior. Dacă omisiunea este voluntară atunci se încadrează la categoria rele tratamente.

d. Abuz online

Abuzul online reprezintă folosirea mijloacelor tehnologice precum rețelele de socializare pentru a hărțui, urmări sau intimida o altă persoană. Adesea, acest abuz ia forma abuzului emoțional.

Abuzul sexual online se poate întâmpla atunci când:

- primești mesaje cu remarci (complimente) sexuale sau propuneri indecente (ce sexy esti, te ador baby, îmi placi păpușă, vreau să te sărut, etc);
- ești invitat să discuți în privat (pe chat, messenger, skype, viber);
- primești fotografii sau video în care cineva apare fără haine, imită sau participă în scene sexuale (pornografice);
- ești îndemnat să te fotografiezi sau să te filmezi în lenjerie sau dezbrăcat(ă);
- primești propuneri frumoase și ademenitoare (te voi ajuta să devii fotomodel, cântăreață, actriță etc), cadouri scumpe (telefon, laptop ș.a.) sau bani în schimbul fotografiilor sau video în care să apari în lenjerie sau dezbrăcată;
- primești invitații și cadouri pentru a accepta o întâlnire în mediul offline.

e. Abuz sexual

Abuzul sexual la copii/ tineri reprezintă o categorie de abuz asupra minorilor care implică interacțiunea de natură sexuală cu un copil/tânăr sub 18 ani, săvârșită de către un adult, sau de către orice altă persoană de o vârstă semnificativ mai mare sau aflată într-o poziție de dominare (control) asupra copilului/ tânărului. În acest tip de abuz, copilul/tânărul este folosit pentru stimularea sexuală a altei persoane. Abuzul sexual comis asupra copilului/ tânărului poate presupune atât utilizarea unor mijloace nonviolente (seducția, manipularea), cât și a celor violente (precum agresiunea verbală, inclusiv umilirea și intimidarea, sau agresiunea fizică).

Agresiunea sexuală la nivel de adulți este un act în care o persoană atinge în mod intenționat sexual o altă persoană fără consimțământul expres (oferit în deplinătatea capacităților mentale) al acelei persoane, constrânge o persoană să se angajeze într-un act sexual împotriva voinței lor. Este o formă de violență sexuală care include viol, penetrarea forțată vaginală, anală sau orală sau agresiune sexuală facilitată de droguri, pipăit, abuzul sexual sau tortura persoanei într-o manieră sexuală.

f. Abuz bullying

Bullying-ul este definit ca fiind un comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire. Cuvântul „bullying” nu are o traducere exactă în limba română, însă poate fi asociat cu termenii de intimidare, terorizare, brutalizare. Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința unor persoane de a-și câștiga puterea și autoritatea, punându-i pe alții într-o lumină proastă. Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în

biserică, în mass-media, chiar între țări etc. Se creează astfel o stare de conflict, care nu poate fi depășită decât dacă se conștientizează existența fenomenului.

Așa cum o indică și termenul, cyberbullying-ul este o formă de bullying care se manifestă prin mijlocirea tehnologiei digitale.

Este foarte important ca fiecare cercetaș să aibă o atitudine proactivă în ceea ce privește investigarea suspiciunilor de bullying și hărțuire deoarece, de multe ori, victimele nu vorbesc despre asta. În același timp, oricărui cercetaș îi trebuie oferite toate oportunitățile ca el/ea să poată vorbi despre asta și de aceea este necesar ca toată lumea să aibă noțiunile de bază pentru a se putea descurca în asemenea situație.

IV.4 Securitate Medicală

a. Siguranța medicală

Siguranța medicală reprezintă ansamblul de măsuri luate de echipa de organizare a unui eveniment cercetășesc ce privesc asigurarea stării de sănătate a participanților pe întreaga durată de desfășurare a acestuia.

b. Siguranța în timp de epidemie sau pandemie

Bolile infecțioase pot perturba mediul în care creștem și ne dezvoltăm. Perturbările care afectează familiile, prietenii, rutina zilnică și comunitatea largă pot avea consecințe negative asupra bunăstării, dezvoltării și protecției tinerilor, chiar și a adulților. În plus, măsurile întreprinse pentru prevenirea și controlul răspândirii virusului pot expune pe oricine riscurilor de protecție. Carantina și măsurile de izolare la domiciliu, la nivel de instituție sau regiune, pot, de asemenea, avea impact negativ asupra tuturor.

V. Protecția copilului, tânărului și adultului în evenimente

Educația în cadrul mișcării cercetășești trebuie să aibă loc într-un mediu cât mai sigur, din toate punctele de vedere, atât pentru beneficiari cât și pentru toți adulții implicații în programele organizației.

Tot ceea ce facem poate presupune riscuri, de aceea avem nevoie de planuri create în avans pentru toate aceste situații. Riscurile trebuie prevăzute și controlate atunci când apar pentru a minimiza posibilele injurii din timpul activităților, indiferent de tipul acestora.

Evaluarea riscurilor este despre identificarea punctelor sensibile din activitățile noastre. Programul pe care un lider sau voluntar adult îl stabilește pentru grupul de copii și tineri cu care lucrează are scopul de a facilita o dezvoltare armonioasă a acestora pe termen lung. Un anumit grad de risc există oriunde, dar trebuie minimizat astfel încât să nu ajungem la situații neprevăzute.

V.1 Prevenirea riscurilor în evenimente

1. Ne asigurăm că există un mediu sigur indiferent de eveniment

Un mediu sigur reprezintă un spațiu fizic sau virtual, în care participanții pot dezvolta un sentiment de protecție, în care se simt încrezători și își pot expune ideile, sunt acceptați și nu sunt judecați, în care lipsa discriminării tronează, în care există posibilitate de dezvoltare cu riscuri minime, în care există idei și credințe multiple care se dezbate și se argumentează constructiv. Un spațiu sigur este un spațiu în care se promovează un comportament pozitiv și în care există politici de prevenire și corectare a evenimentelor cu posibil impact negativ.

2. Poziția de încredere

Poziția de încredere este acel nivel la care ajunge o persoană cu un grad înalt de integritate de la care se așteaptă întotdeauna cel mai înalt standard posibil. Orice persoană care se află la nivelul poziției de încredere tratează copiii/tinerii/adulții cu demnitate și respect și se asigură că întotdeauna vor avea parte de un mediu sigur pentru ca aceștia să se dezvolte armonios. Este interzis a se folosi cineva de poziția de încredere pentru a se implica în relații inadecvate cu copiii/tinerii/ adulții cu care lucrează.

3. Managementul riscului

Riscul este un concept care exprimă posibilitatea unor evenimente negative și ce impact au acestea. Managementul riscului este o utilizare sistematică a codurilor de procedură și a instrumentelor disponibile pentru identificarea riscurilor, analiza potențialelor efecte, evaluarea opțiunilor, implementarea de măsuri preventive și/sau reactive, supravegherea și revizuirea periodică, în mod eficient, a proceselor în cadrul unei activități, indiferent de tipul acesteia.

Când ne gândim la riscuri, cele mai importante lucruri care trebuie luate în considerare sunt probabilitatea ca acestea să apară și gravitatea consecințelor posibile în urma apariției acestora.

4. Raportarea cazurilor (Whistle blowing)

Vigilența pentru prevenirea problemelor face parte din cultura Organizației Naționale Cercetașii României. Dacă observați o posibilă conduită neetică sau ilegală, sunteți încurajați să raportați îngrijorările. Oamenii din structurile pentru protecția și siguranța copilului, tânărului și adultului în activitățile cercetășești sunt pregătiți să analizeze aceste informații, fără a lua în considerare identitatea sau poziția celui care a depus sesizarea.

5. Crearea unui spațiu pentru programul Listening Ear - Urechea care ascultă

Misiunea

Misiunea echipei de **Listening Ear (Urechea care Ascultă)** este de a oferi un mediu sigur, organizat, fără prejudecăți, care va asigura bunăstarea participanților. Acest mediu va facilita oportunitățile de identificare, procesare și transmiterea, după caz, a oricărei situații care este provocatoare pentru un participant pe parcursul evenimentului.

Obiectivul principal

Obiectivul echipei **Listening Ear** este de a promova o viață sănătoasă care cuprinde bunăstarea mentală, psihică și spirituală în cadrul activităților cercetășești.

Listening Ear va furniza un staff organizat, angajat și competent pentru a ghida și susține participantul în perioada în care acesta are neazuri sau probleme. Intenția acestui ghidaj și sprijin intenționează să vină în sprijinul participantului în cazul în care acesta are o problemă și nu să i se "rezolve" problema.

Echipea **Listening Ear** se va documenta despre toate întâlnirile importante din viața organizației pentru a facilita îndrumarea rezonabilă și consecventă, precum și pentru a extinde disponibilitatea, calitatea și eficacitatea serviciului **Listening Ear**.

Introducere

Listening Ear sunt ochii, urechile, picioarele ce deschid ușile programului pentru protecția copilului, tânărului și adultului. Echipa este prezentă să asculte. Ea este antrenată să recunoască problemele semnificative care cer mai multă expertiză.

Echipea **Listening Ear** este formată din lideri adulți care arată compasiune și înțeleg nevoia cuiva de a fi ascultat.

Echipea este prezentă acolo unde oamenii au oportunitatea de a intra într-un loc sigur unde să-și exprime nevoile și îngrijorările lor. Sarcina echipei **Listening Ear** este aceea de a determina, acolo unde situația cere, dacă cazul este unul important și trebuie trimis la alte persoane pregătite în domeniu.

V.2. Definierea standardului minim obligatoriu de siguranță pentru orice activitate cercetășească

1. Cerințe minime pentru activități

Orice activitate cercetășească trebuie să aibă în vedere nevoile grupului pentru a se putea desfășura în siguranță. Pentru organizarea acestora trebuie respectate standardele minime de siguranță impuse de tipul de activitate, de numărul de participanți și de ramurile de vârstă implicate.

Regulile generale care orientează organizarea activităților și evenimentelor cercetășești la nivel local și național sunt:

- Pentru orice tip de activitate sunt stabilite responsabilități pentru toate aspectele referitoare la siguranță și securitate pentru perioada de dinaintea activității (pentru planificarea și evaluarea

riscurilor), din timpul acesteia (pentru organizare și monitorizare) și pentru perioada imediat următoare (pentru evaluare și raportare);

- Toți participanții sunt informați cu privire la regulile și procedurile de desfășurare a activităților sau evenimentelor, precum și la structurile la care pot apela pentru sprijin, în situații cu potențial problematic;
- Pentru situațiile de urgență, liderii responsabili sunt la curent cu starea actuală de sănătate a beneficiarilor (lupișori, temerari, exploratori și seniori) care participă la activități, cu respectarea legislației în vigoare, referitoare la GDPR;
- Tinerii peste 18 ani (exploratori, seniori) pentru activități de minim 2 zile, hike sau activități speciale este necesar să prezinte adeverință medicală (apt pentru efort fizic sau apt pentru activitatea respectivă);
- Pentru activități de minim 2 zile, hike sau activități speciale, este necesar ca adulții să prezinte o declarație pe propria răspundere că sunt apti pentru activitatea respectivă.

2. Ce înseamnă echipament minim de siguranță ?

În orice activitate trebuie să avem în vedere ce echipament este necesar. Siguranța trebuie să fie pe primul loc. Echipamentul minim de siguranță are rolul de a îl proteja și pe cel care îl poartă, dar și pe ceilalți care participă la activități.

Acesta depinde de tipul de activitate, de ramura de vârstă și de nivelul la care se desfășoară activitatea și poate fi clasificat în echipament asigurat de către centrul local și în echipament individual.

Indiferent cine îl asigură, echipamentul trebuie ales pentru a asigura confortul și securitatea în timpul activităților și trebuie verificat înainte de folosire. Cercetașii trebuie instruiți în alegerea și utilizarea lui și trebuie supravegheați pentru evitarea posibilelor accidentări.

3. Cerințele minime individuale pentru participarea minorilor în activități

Minori sunt toți copiii sub 18 ani care participă la activitate, fie că sunt parte din organizare sau beneficiari ai activității. Acordul parental este documentul fără de care participarea nu este permisă. Fișa medicală cu un istoric medical al minorului este utilă, mai ales în cazuri de situații extreme cum ar fi alergii, epidemii etc.

Organizația Națională Cercetașii României nu își asumă responsabilitatea pentru apariția unei boli care ar fi putut fi prevenită prin vaccinare din schema obligatorie din România și nu recomandă acceptarea copiilor nevaccinați în cadrul activităților cercetășesti.

Pentru a fi siguri că suntem pregătiți pentru mai multe situații medicale, recomandăm o discuție cu părinții/tutorii legali ai fiecărui copil, pentru a afla starea curentă de sănătate a acestuia, istoricul său medical, posibilele alergii și modul în care reacționează în cazul contactului cu alergenii la care e sensibil,

la medicamentele sau suplimentele pe care va fi nevoit să le ia pe perioada campului. Este util să informăm adulții sau tutorii că nu se recomandă adăugarea de medicamente în trusele de prim-ajutor personale ale copiilor, nici măcar paracetamol sau aspirină.

V.3 Activități cercetășești speciale

Înainte de orice activitate care necesită experiență profesională trebuie să ne asigurăm că activitatea este facilitată de o persoană atestată/ autorizată.

Este necesară informarea beneficiarilor cu privire la participarea la activități a responsabilului Național/Regional sau Local pentru eventuale sesizări în privința încălcării conduitei.

V.4 Activități cercetășești internaționale

În cadrul activităților internaționale este necesar să fie cel puțin un responsabil SfH pentru maxim 50 de participanți.

Responsabilul SfH se ocupă de prevenirea comportamentelor inadecvate în cadrul contingentului:

- orice formă de abuz
- bullying
- discriminare
- diferențe culturale
- alte forme de lipsă de respect

Responsabilul SfH monitorizează conduita participanților și a persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea evenimentelor internaționale. Toate situațiile tratate vor fi trecute în Registrul de SfH întocmit pe durata evenimentelor internaționale. Se coordonează cu:

- prim ajutor
- managementul evenimentului internațional
- șefii de subcamp
- managementul contingentului național

Dacă există cazuri în cadrul contingentului, se aplică schema de raportare națională a cazurilor prezentă în politică, în completarea schemei stabilite de organizatorii evenimentului internațional.

Programul Listening Ear este aplicat în conformitate cu politica națională Safe from Harm și oferă suport contingentului internațional.

VI. Asigurarea exprimării consimțământului informat privind participarea copilului, tânărului și adultului la activitățile cercetășești

Activitățile de participare ale copilului/tânărului sunt voluntare și incluzive; atât copiii/tinerii cât și părinții/îngrijitorii (reprezentanții legali) decid în cunoștință de cauză cu privire la participare, inclusiv

cu privire la riscurile care ar putea fi asociate activităților respective și la utilizarea datelor personale necesare pentru desfășurarea activităților.

VI.1 Condiții privind exprimarea consimțământului

Consimțământul trebuie să poată fi:

- Liber exprimat – să existe posibilitatea reală de a alege;
- Specific – pentru fiecare scop în parte;
- Informat – să fie prezentate în mod simplu, clar, explicit și adecvat vârstei, toate informațiile necesare unei alegeri corecte;
- Lipsit de ambiguitate
- Exprimat prin eliminarea influenței dezechilibrului de putere (de exemplu: angajat-angajator sau lider-cercetaș)
- Retras oricând și la fel de simplu ca acordarea lui.

VI.2 Respectarea Regulamentului European privind Protecția Datelor cu Caracter Personal (RPDG)

Generalități: ONCR, prin intermediul tuturor structurilor sale, colectează și folosește date personale referitoare la persoane fizice ca parte a activităților sale și stabilește modul în care ONCR colectează și utilizează datele personale: ce date colectăm, de la cine, în ce scop, drepturile pe care le ai și cum ne poți contacta cu orice întrebare legată de protecția datelor. Organizația Națională Cercetașii României este înregistrată la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal cu nr. 29056 și 30665.

Responsabilul nostru cu protecția datelor cu caracter personal poate fi contactat în scris pe adresa de corespondență a ONCR sau pe e-mailul ***sfh@scout.ro***.

Principii privind prelucrarea datelor:

- Legalitate, echitate, transparență față de persoana vizată;
- Limitarea la scop – datele sunt colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu sunt folosite ulterior în alte scopuri. Nu sunt transferate date către terți decât în condițiile legii;
- Reducerea la minimum a datelor - Se stochează numai datele adecvate, relevante și necesare îndeplinirii scopului prelucrării datelor cu caracter personal (ex: nu am nevoie de CNP într-o lista de prezență);
- Limitări legate de stocare – nu se păstrează date mai mult decât e necesar;
- Securitate și confidențialitate - nu au acces la ele decât persoanele îndreptățite prin natura funcției, relației sau a responsabilității.

Principiile de mai sus trebuie respectate simultan.

REGULI SPECIFICE PRIVIND GESTIONAREA DATELOR

Prelucrarea este legală numai în următoarele situații:

- este necesară pentru îndeplinirea intereselor legitime legate de funcționarea Organizației;
- persoana vizată și-a dat consimțământul;
- este necesară pentru încheierea sau executarea unui contract;
- pentru a proteja interesele vitale ale persoanei vizate sau ale altei persoane fizice;
- contribuie la îndeplinirea unei obligații legale sau a unui interes public.

Refuzul de prelucrare a datelor cu caracter personal: Orice angajat/ membru/voluntar/părinte de membru minor are dreptul de a transmite conducerii Operatorului, obiectii în legătură cu gestionarea datelor cu caracter personal.

VI.3 Codul de conduită

Activitatea Organizației Naționale Cercetașii României se bazează pe valori și principii profunde. Este esențial ca angajamentul nostru față de drepturile copiilor/omului și principiile umanitare să fie susținute de toți cei care intră în contact cu organizația, inclusiv prin propriul comportament, atât în viața personală, cât și în cea profesională.

Îndeplinirea obiectivelor este strâns legată de reputația noastră, iar aceasta este construită de fiecare persoană care lucrează/colaborează cu ONCR, susținând și promovând standarde înalte de conduită, în conformitate cu valorile și principiile organizației.

Asigurarea unui mediu sigur pentru copiii, tinerii și adulții implicați presupune trei niveluri de acțiune:

- Conduita preventivă
- Identificarea și sesizarea abuzurilor
- Aplicarea procedurilor pentru rezolvarea acestora

ONCR respectă Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului.

Codul de conduită pune accent pe prevenirea abuzurilor de orice fel prin responsabilizare și se bazează pe următoarele principii pe care le traduce într-o serie de reguli de comportament obligatorii pentru toți membrii.

VII. Asigurarea unui proces sistemic și consecvent de selectarea, formare și asistență a adulților care intră în organizație

Organizația Națională Cercetașii României se angajează să ia toate măsurile necesare, pentru a se asigura că doar adulții potriviți lucrează cu copii și tineri în organizația noastră. Acest lucru include o

procedură de selecție, formare (training), sprijin și asistență. Organizația, se va strădui să sprijine atât activitatea esențială a liderilor și a voluntarilor adulți, cât și capacitatea lor de a se ocupa de copiii și tineri într-un mod etic și echitabil.

Cercetașii României încurajează centrele locale să aibă o atitudine proactivă și o abordare sistemică în recrutarea adulților noi în organizație. La recrutarea acestora, rolul pe care se așteaptă să și-l asume ar trebui să fie clar definit. Atitudinea și abordarea sunt un factor important în recrutarea oamenilor.

Câteva trăsături recomandate:

- Abilitatea de a comunica și a interacționa cu tinerii
- Interesul pentru dezvoltarea copiilor și a tinerilor
- Înțelegerea granițelor acceptabile cu tinerii: conversații, fumat, droguri, alcool etc.
- Abilitatea de a lucra cu alți adulți ca parte a unei echipe
- Bune abilități de comunicare
- Un angajament pentru dezvoltare personală continuă și formare
- Abordare și atitudine deschisă și pozitivă
- Dovedirea încrederii în cercetași, în Scopul cercetășiei, în Metoda Scout, în Principiile cercetășești și în Promisiunea și legea cercetășească.

VIII. Respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare în România care reglementează protejerea copilului, tânărului și voluntarilor din organizație

“Un cercetaș nu poate fi niciodată luat prin surprindere; el știe exact ce să facă atunci când se întâmplă ceva neașteptat.” Lord Robert Baden-Powell. Pornind de la acest citat, pentru a nu fi luați prin surprindere, în România protejerea copilului, tânărului și voluntarilor din organizație sunt menționate mai jos conform legilor *în vigoare în România*.

Lista legilor în vigoare

- Legea 272/2004 privind drepturile copilului
- Art 223 cod penal privind abuz si hartuire
- Art 220 cod penal privind act sexual cu un minor
- Art 206 cod penal privind amenintarea
- Art 205 cod penal privind lipsirea de libertate in mod ilegal
- Legea anti bullying
- Legea voluntariatului
- Legea privind certificatul de integritate comportamentala
- Lege cazier judiciar
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European si al Consiliului din 27 aprilie 2016, art. 13,14,15,16,17,20,21,22,77

IX. Resurse combatere abuz:

Atunci când aveți nevoie de ajutor, vreți să sesizați un abuz sau vreți să vorbiți cu cineva este recomandat să contactați responsabilul SfH din proximitate, iar împreună cu acesta sau cu înștiințarea lui, în funcție de caz, puteți apela gratuit și cu încredere cele patru numere de telefon.

112 - apel urgență

116 000 – LINIA TELEFONICĂ EUROPEANĂ DE ASISTENȚĂ PENTRU COPII DISPĂRUȚI

116 111 – Telefonul Copilului

0800 801 200 – Linia SOS AntiSuicid

0732 781 846 – Asistent Social

0318 059 211 - Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (anspdcp@dataprotection.ro)

X. Referințe

- https://tdh-moldova.md/media/files/files/final_csp_moldova1_5289488.pdf
- <https://www.sos-satelecopiilor.ro/wp-content/uploads/2015/03/politica-de-protectie-a-copilului.pdf>
- https://cnpac.org.md/uploaded/Publicatii/PDF/pliant_politica_protectiei_copilului%20final.pdf
- https://worldvision.ro/media/Pol_PC.pdf
- <https://www.britishcouncil.ro/protectia-copilului>
- <https://askedu.ro/politica-de-protectie-a-copilului/>
- http://avecopiii.md/wp-content/uploads/2016/11/PPC_AVEC.pdf
- Scouting Ireland-Code of Good Practice
- Scouting Australia-Policy and Rules
- Guidelines on how to implement world policies on national level - WOSM
- Scouts UK - Safe and sound, yellow card
- Boy scouts of America - Guide to safe scouting
- REGULAMENTUL (UE) 2016/679 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date
- <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/44/44e3ef4c-ff5f-4b38-b4ff-55fe63075d84.pdf>
- https://kupdf.net/download/-estimarea-managementul-riscului_5a7c1e7be2b6f57943ba9617_pdf
- <https://sqg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2018/07/Metodologia-de-management-al-riscurilor-2018.pdf>